

Jaarverslag

A group of approximately 20 diverse people of various ages and ethnicities are standing in a circle around a large, white, empty bowl. The bowl is positioned in the center of the image, and the year '2018' is printed on its interior. The people are looking towards the camera, and some are smiling. The background is plain white.

2018

Voorwoord Renske van Kooij

Voor u ligt het jaarverslag van alweer het tweede uitvoeringsjaar van het Strategisch Plan 2017 – 2020 van Bibliotheek Westland. Wij zijn er trots op dat wij het afgelopen jaar ruim 516.000 bezoekers mochten ontvangen in onze vestigingen. Voor een toenemend aantal mensen bieden wij zo een laagdrempelige, dynamische en gastvrije ontmoetingsplek waar Westlanders zich willen ontwikkelen en elkaar willen ontmoeten om te lezen, te leren en kennis met elkaar te delen. Dit maakt Bibliotheek Westland dé laagdrempelige plek in de samenleving waar diversiteit een vanzelfsprekendheid is, iedereen is welkom en voelt zich thuis in onze vestigingen.

Bibliotheek Westland verandert mee met de veranderende samenleving, van een uitleenorganisatie naar een maatschappelijk educatieve bibliotheek. Naast het bieden van betrouwbare informatie en een steeds actuelere, inspirerende collectie, ondersteunt, stimuleert en faciliteert de bibliotheek de persoonlijke- en talentontwikkeling van alle Westlanders. Bijvoorbeeld binnen het Taalhuis waar inmiddels ruim 180 vrijwilligers actief zijn om ruim 190 taalvragers te ondersteunen of tijdens de BoekStart Speel-en Leerochtenden waar wij 3250 bezoekers, jong en oud ontvingen. Ook bieden wij landelijk ontwikkelde educatieve programma's aan bij de kinderdagverblijven en basisscholen in het Westland. Hiermee bereiken we ruim 90% van de kinderen in het Westland tussen 4 en 12 jaar.

Wij zijn blij met het vertrouwen dat wij kregen van het bestuur van VU Westland, waarmee we in januari zijn gefuseerd. Een prachtige organisatie waar het afgelopen jaar ruim 1200 cursisten hebben deelgenomen aan het uiteen-

lopende cursusaanbod, een belangrijke uitbreiding van het aanbod op het gebied van een Leven Lang Leren.

Verder ontvingen wij het afgelopen jaar 5 schrijvers, organiseerden wij samen met onze partners het Boekengala en Podium Westland, daagden wij bezoekers uit om deel te nemen aan het debat, mee te praten in het taalcafé of te eren tijdens de workshops, lezingen, colleges en overige activiteiten.

Deze activiteiten en ontwikkelingen kunnen wij alleen realiseren door de enorme inzet en positieve bereidheid van onze medewerkers, al onze vrijwilligers en docenten van VU Westland. Zij zijn de drijvende kracht achter onze organisatie. Iedereen wordt steeds meer uitgedaagd om nieuwe competenties en vaardigheden bij zichzelf aan te spreken of te ontwikkelen. Ik wil een ieder hierbij dan ook heel hartelijk danken voor de extra inzet die dit vraagt en de enorme betrokkenheid en bereidheid om bij te dragen aan de nieuwe koers van Bibliotheek Westland.

Hierbij wil ik ook onze partnerorganisaties in het Westland, in het Bibliotheek netwerk en de gemeente Westland hartelijk danken voor de fijne, constructieve samenwerking en ondersteuning bij de realisatie van de ambities die zijn gesteld om bij te dragen aan een sterkere samenleving.

Aan het jaarverslag hebben we dit jaar een aantal QR codes toegevoegd waarmee we ons verslag nog meer tot leven brengen. Ik wens u derhalve veel plezier bij het lezen en bekijken van het jaarverslag 2018.

Renske van Kooij
Directeur bestuurder Bibliotheek Westland

25500
leden
516000
bezoekers

Boekstart

schrijver Derk Bolt

Bibliotheek Westland visie, missie en programmalijnen

Bibliotheek Westland ondersteunt en stimuleert de persoonlijke ontwikkeling en de talentontwikkeling van alle Westlanders. Samen met verschillende partners bieden we een stimulerende leeromgeving en een dynamische ontmoetingsplek in het hart van Westland. Wij verbinden mensen en organisaties binnen de lokale gemeenschap in negen bibliotheekvestigingen, op andere locaties en online. Als vanouds kunnen Westlanders in de bibliotheek terecht voor het lenen van boeken, en tegelijk ontwikkelen wij naar een maatschappelijke educatieve bibliotheek die midden in de Westlandse samenleving staat.

Drie programmalijnen

De vijf kernfuncties uit de Bibliotheekwet zijn vertaald naar drie programmalijnen die de doelstellingen en het productaanbod van Bibliotheek Westland inkaderen:

1. Ondersteuning van Westlanders in basisvaardigheden - voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid en het digivaardig maken van inwoners.
2. Stimuleren van een leven lang leren - deelname aan cursussen, lezingen, workshops en activiteiten om blijvend te ontwikkelen in een snel veranderende samenleving.
3. Faciliteren van kennis maken en kennis delen – de bibliotheek biedt inwoners een platform.

Raad van Toezicht aan het woord

De Raad van Toezicht is verheugd dat steeds meer Westlanders hun weg weten te vinden naar de bibliotheek in het tweede jaar van het strategisch plan. De stijgende lijn van de afgelopen jaren zet door. Het integreren van de activiteiten van VU Westland heeft in het eerste jaar geresulteerd in een positief resultaat. Een breed activiteitenprogramma ter ondersteuning van de programmalijnen en een actuele collectie hebben geleid tot een recordaantal bezoeken van 516.000. Het is slechts een fractie van het vele werk dat een klein team van vaste medewerkers, samen met honderden enthousiaste vrijwilligers, in de vestigingen uitvoert. Een groot compliment hiervoor is op zijn plaats.

De RvT is in het verslagjaar zeven keer bijeengekomen, waarbij het accent lag op de ingezette organisatieontwikkeling. Daarnaast heeft het jaarlijkse overleg met de Personeelsvertegenwoordiging plaatsgevonden.

Eind 2018 is de zittingstermijn verstreken van Ger Alleblas.

Deze drie programmalijnen worden ondersteund door twee aanvullende programma's die bij Bibliotheek Westland lopen, namelijk het fysiek en digitaal zichtbaar maken van de bibliotheek en het realiseren van een toekomstbestendige bibliotheek.

Uitgangspunten

De Wsob (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen) omschrijft de vijf wettelijke taken van de bibliotheek.

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
3. Bevorderen van lezen en het laten kennis maken met literatuur
4. Organiseren van ontmoeting en debat
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur

Bibliotheek Westland voert deze wettelijke taken uit en wordt hier eens per 4 jaar op gecertificeerd. De bibliotheek werkt vanuit een strategisch plan 2017-2020 waarin ook doelstellingen van andere Westlandse beleidsprogramma's zijn meegenomen.

Dat zijn het gemeentelijke WestlandProgramma 2018-2022 'Samen werken aan een nieuwe balans' en het gemeentelijke uitvoeringsprogramma 2016-2020 'Kernachtig Sociaal'. De gemeente wil – zoals beschreven in het Sociaal Beleidskader - de positie van de bibliotheek als sociaal verbinder verder versterken door de bibliotheek een steeds meer maatschappelijk karakter te geven waar ontmoeting centraal staat.

Acht jaar lang heeft zij haar expertise en ervaring ingezet voor de bibliotheek. Haar rol wordt overgenomen door Elly van der Wilk. Elly is jarenlang raadslid geweest in de gemeente Westland en heeft een achtergrond die goed past bij haar portefeuille.

De portefeuillevverdeling in de Raad van Toezicht is per 1 januari 2019 als volgt:

Irmgard Bomers - voorzitter, Ondernemerschap & Innovatie

Bob van Graft – vice voorzitter Bestuur & ICT

Dion Kaman - Financieel-economisch & Fiscaal

Linda van der Lans - Organisatieontwikkeling & HRM

Elly van der Wilk - Media & Maatschappij

Raad van toezicht 2018

Basisvaardigheden

Om goed mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen voldoende basisvaardigheden hebben. Dat begint al bij de jeugd. Om laaggeletterdheid te voorkomen en talentontwikkeling te stimuleren, biedt Bibliotheek Westland een doorlopende leerlijn voor de jeugd. Daarnaast is er een specifiek aanbod voor volwassenen. Als zij moeite hebben met taal, rekenen of minder digitaal vaardig zijn, heeft dit vaak effect op andere vlakken zoals het vinden van werk, de gezondheid en grip houden op de financiën. In Westland wonen ongeveer 16.000 laaggeletterde volwassenen die ondersteuning kunnen gebruiken bij het werken aan de basisvaardigheden.

opening Taalpunt door wethouder Vreugdenhil

Taalhuis Westland

In het Taalhuis Westland kunnen alle mensen terecht die hulp nodig hebben bij het verbeteren van hun taal- en digitale vaardigheden. In april 2016 is de bibliotheek gestart met het Taalhuis, in samenwerking met de gemeente Westland, ROC Mondriaan, Patijnenburg, Vluchtelingenwerk Westland, Vitis Welzijn en Stichting Lezen & Schrijven. Het Taalhuis is onderdeel van het landelijke actieplan 'Tel mee met Taal', dat zich richt op het verbeteren van de taalbeheersing en maatschappelijke participatie. Bibliotheek Westland draagt hiermee bij aan de participatie van deze groep Westlanders en daarmee aan de doelstellingen van het nationale actieprogramma en het programma

← Scan mij

Merel vd Zalm bij opening Taalpunt Wateringen

'Bibliotheek en Basisvaardigheden' van de Koninklijke Bibliotheek. Het wekelijkse Taalcafé zorgt voor een laagdrempelige taalontmoeting waar deelnemers alledaagse zaken bespreken onder het genot van een kopje koffie.

Taalpunten

In 2018 is het Taalhuis Westland verder uitgebreid. Naast Taalpunten in Naaldwijk en bij Patijnenburg zijn er nu ook Taalpunten in 's-Gravenzande en in Wateringen. Ook zijn er nieuwe Taalcafés gestart in 's-Gravenzande, Wateringen en Monster. Om de doorverwijzing van laaggeletterden richting het Taalhuis te optimaliseren en de ketensamenwerking te verbeteren zijn er diverse initiatieven ontplooid. Zo worden er bij intake-dagen bij Patijnenburg Taal- en Digimeters afgenomen bij werkzoekenden. Mensen met een lage score worden doorverwezen naar het Taalhuis. Daarnaast verzorgt het ROC Mondriaan wekelijks een taalles in de bibliotheekvestiging Naaldwijk aan een NT1-groep (mensen die Nederlands als moedertaal hebben), wat drempelverlagend werkt voor de cursisten. Begin 2019 start de cursus 'Herkennen en doorverwijzen' voor de vrijwilligers van het Buurt Informatie Punt.

Het Taalhuis kan draaien dankzij de inzet van 182 Taalvrijwilligers die wekelijks 192 Taalvragers ondersteunen. In 2018 hebben 1377 bezoekers meegedaan aan een van de wekelijkse Taalcafés.

4 taalpunten
4 taalcafés
1377 bezoekers

Taalcafés

Uit onderzoek van Panteia (mei, 2018) blijkt dat Taalcafés cruciaal zijn in het lokale taalaanbod voor het bieden van structurele en laagdrempelige (extra) oefenmogelijkheden voor Nederlandse spreekvaardigheid. Het blijkt dat deelnemers:

- meer zelfvertrouwen en durf krijgen;
- hun Nederlandse taalvaardigheden verbeteren en in de praktijk gebruiken;
- 'echte' Nederlanders ontmoeten.

Taalmaatjes 2018

Week van de Alfabetisering

In de Week van de Alfabetisering in september staat jaarlijks laaggeletterdheid in heel Nederland centraal en voerde Bibliotheek Westland 8 activiteiten uit. Zo startte de week met het project 'Bekende Westlanders worden Taalmaatje' met 10 bekende Westlanders. De directeur van Stichting Lezen & schrijven reikte de certificaten uit. Ook kwam de Taalbus met Razende Reporters langs. Die reporters waren voormalig laaggeletterden die deze week verslag deden van alle activiteiten. Daarnaast opende wethouder Piet Vreugdenhil het nieuwe Taalpunt in Wateringen en onthulde hij samen met streekdichter Dirk den Hoed het speciaal geschreven gedicht 'Taal'. Schrijvers Nico Dijkshoorn en Özcan Akyol vertelden ieder vanuit hun eigen invalshoek inspirerende verhalen over taal en laaggeletterdheid.

Uitblikker

"Ik werd naar de bibliotheek gelokt voor een bijeenkomst van Taalmaatjes. Opeens kwam de wethouder binnen en overviel hij me met een boeket en complimenten voor mijn inzet. Dat is een mooi compliment. Ik help een Poolse om haar Nederlands en haar uitspraak te verbeteren. Het is leuk om ook op deze manier met andere mensen om te gaan."

Jelle van de Arend Uitblikker taalmaatje

Verder was er in Naaldwijk een Goede Daden Winkel. Dankzij bijdragen van verschillende bedrijven en organisaties konden gasten daar veel moois uitkiezen in ruil voor een goede daad, zoals het aanmelden als Taalmaatje. Ook vierden we het tweejarig bestaan van het Taalcafé in Naaldwijk en brachten collega's samen met Doe Weer Mee op de weekmarkten van Naaldwijk en Wateringen laaggeletterdheid onder de aandacht. Tot slot organiseerde de vestiging in Monster een speciale BoekStartochtend voor nieuwe Westlanders. Mooi resultaat van de week was dat we 20 nieuwe Taalmaatjes mochten verwelkomen bij het Taalhuis. Eerder dat jaar leidden we ook 10 ambtenaren van de gemeente Westland op tot Taalmaatje en koppelden we hen aan Taalvragers.

Scan mij →

De Taal van Smaak

Om het Nederlandse boek te promoten is de landelijke campagne Nederland Leest! ontstaan. Het thema van 2018 was voeding en bibliotheekleden kregen daarom het boekje 'Je bent wat je leest!' cadeau. Daarnaast zorgde Bibliotheek Westland voor een lokale invulling van het thema. Lekker eten en drinken staat voor ultieme gastvrijheid en verbondenheid en dat zijn ook kernwaarden van Bibliotheek Westland. In dat kader heeft het Taalhuis Westland Taalvragers en Taalvrijwilligers gevraagd om een authentiek recept uit hun moederland op te schrijven. De nieuwe Westlanders gingen vervolgens met hun Taalmaatje de keuken in om het gerecht te bereiden. Van deze gerechten is een prachtig internationaal kookboek 'De Taal van Smaak' samengesteld. Op 28 november is het eerste exemplaar in Bibliotheek Naaldwijk uitgereikt aan wethouder Piet Vreugdenhil.

Overhandiging kookboek door Zarghuna aan wethouder Vreugdenhil

Fernando en Ali

Taalvrager Ali en Taalvrijwilliger Fernando:

"Ik ben Ali Mustafa Mahmoud en kom uit Syrië. Samen met mijn vrouw en kinderen wonen we bijna 3 jaar in Wateringen. Ik vind het hier leuk en gezellig en ontmoet aardige mensen. Mijn vak is kleermaker en ik vind het leuk om met mensen over kleding te praten. Het recept dat we koken heeft mijn vrouw ooit van haar oma geleerd."

Fernando: "Het was erg leuk om samen aan dit recept te werken. Samenwerken is zo leerzaam. Ali wil graag zijn rijbewijs gaan halen. Ons volgende gezamenlijke project is dus het leren van het theorie-examen."

Vormgeving van 'De Taal van Smaak' door Sicco Faase

Digisterker en Klik & Tik

187

cursisten

Bibliotheek Westland biedt diverse cursussen aan waarin mensen hun digitale vaardigheden kunnen verbeteren en zo zelfredzaam kunnen zijn, zoals de landelijke leerprogramma's Klik & Tik en Digisterker. Klik & Tik is een basiscursus voor het werken met de computer en internet. Bij de cursus Digisterker, waarbij gebruik wordt gemaakt van de landelijke expertise van de stichting Digisterker, staat het leren omgaan met de overheid via internet centraal. Verder hebben gasten in de bibliotheek gratis toegang tot computers met internet en printmogelijkheden zodat ze eventueel online hun belastingformulier in kunnen vullen. Hiermee ondersteunt Bibliotheek Westland mensen om zelfstandig(er) gebruik te maken van internet en van de digitale diensten van de gemeente en andere organisaties. Voor de cursus Digisterker werkt de bibliotheek samen met Seniorweb. In 2018 hebben 187 mensen de cursus Digisterker gevolgd. Gemiddeld gaven zij een rapportcijfer 8,5. In totaal hebben we sinds 2016 zo 507 mensen Digi-sterker gemaakt. De cursisten geven aan dat de cursus bijdraagt aan de zelfredzaamheid en toename van sociale contacten. Ook geven de cursisten aan meer zelfvertrouwen te hebben na het volgen van de cursus. Ze gaan vaker achter de computer zitten en hun angst om fouten te maken op de computer is afgenomen.

Digisterker voor nieuwkomers

In 2017 is in samenwerking met Vitis Welzijn een cursus speciaal voor nieuwkomers ontwikkeld, die in 2018 landelijk de aandacht trok. Bibliotheek Westland werd gevraagd om opgedane ervaringen te delen op het Congres Digisterker. Mogelijk wordt dit type cursus ook bij andere bibliotheken uitgerold.

Digisterker nieuwkomers

"Ik vond het erg leerzaam en heb mijn angst op de computer overwonnen"

F. Alihusain

Digisterker Monster

Scan mij →

Basisvaardigheden Talentontwikkeling Jeugd (0 – 12)

17000

kinderen

De bibliotheek draagt actief bij aan de preventie van laaggeletterdheid door het stimuleren van leesplezier en talentontwikkeling bij kinderen. Zo bieden we kinderen diverse landelijk ontwikkelde programma's aan samen met kinderdagverblijven en basisscholen, zowel op locatie als in de bibliotheek. Daarnaast biedt de bibliotheek een educatief programma-aanbod voor basisscholen dat inzet op het bevorderen van leesplezier, mediawijsheid en het leren programmeren. Dat is meer dan noodzakelijk, want volgens het College voor Toetsing en Examen verlaat ruim 1 op de 10 groep 8-leerlingen het primair onderwijs zonder het vereiste taalniveau (1F). Met deze programma's bereikte Bibliotheek Westland in 2018 17000 kinderen.

BoekStart

Taalontwikkeling in de voorschoolse periode is essentieel en helpt bij het voorkomen van laaggeletterdheid. Het voorlezen aan kinderen van 0 tot 4 jaar is een belangrijk onderdeel bij de taalontwikkeling en het vergroten van hun woordenschat. Ouders vergroten de kans dat hun kinderen op die manier goede lezers worden en leesplezier ontwikkelen. Bibliotheek Westland speelt hier op in met BoekStart in de bibliotheek en de kinderopvang.

blote voetjes

← Scan mij

BoekStart in de bibliotheek

Bibliotheek Westland werkt sinds 2013 met het landelijke programma BoekStart dat jonge kinderen ondersteunt bij de ontwikkeling van taal en taalplezier. Binnen dit programma stuurt de gemeente Westland een uitnodiging naar de ouders van pasgeborenen om in de bibliotheek het BoekStartkoffertje op te halen. In 2018 zijn er 671 koffertjes uitgedeeld en zijn de kinderen lid geworden van de bibliotheek. Bij de 72 BoekStartochtenden in diverse vestigingen, kwamen bijna 3250 jonge kinderen met hun (groot)ouders om te luisteren naar verhalen, liedjes te zingen en te knutselen. Dit programma stimuleert een voorleescultuur in het gezin, wat een bijdrage levert aan het voorkomen van taalachterstand op jonge leeftijd. De ochtenden blijken ook een plek te zijn waar mensen afspreken om elkaar te ontmoeten. Het succes van de BoekStartochtenden resulteerde in muziek- en theatercursussen voor peuters in samenwerking met Koperen Kees en Muziekmeesters.

72
x boekstart
3250
bezoekers

Boekstart ochtend

BoekStart in de kinderopvang

25
BS in KOV
2438
kinderen

Bij diverse kinderdagverblijven in Westland verzorgt de bibliotheek het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit programma wordt uitgevoerd door 80% van de Nederlandse bibliotheken en is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van OCW. Dit betekent dat de opvangorganisatie een leeshoek krijgt met een actuele collectie boeken, speciale taaltassen en bijzondere leesmaterialen. De pedagogisch medewerkers volgden een cursus van de bibliotheek in omgaan met boeken en interactief voorlezen. De leesconsulent van de bibliotheek helpt de kinderopvanglocatie bij leesactiviteiten en zorgt voor inhoudelijke ondersteuning. Op deze manier komen kinderen ook op het kinderdagverblijf veel met taal in aanraking. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die op kleuterleeftijd veel zijn voorgelezen als jongere beter lezen en een betere taalontwikkeling hebben. Ze zijn meer gemotiveerd om te lezen en bereiken als volwassene uiteindelijk een hoger opleidingsniveau (Bibliotheekinzicht.nl en Gottfried et al, 2015). In 2018 namen 25 locaties van de verschillende organisaties deel aan het project en bereikten we hiermee 2438 kinderen.

Margreet van der Poll, directeur Stichting Kinderopvang Okidoki:

De bibliotheek geeft via het programma Boekstart aan onze pedagogisch medewerkers een geweldige inspirerende en leerzame opleiding naast de informatie en hulp bij het inrichten van een prachtig up to date boekenhoek op locatie. Hierdoor kunnen wij het voorlezen vanaf jonge leeftijd weer extra aandacht geven. Voorlezen, in welke taal dan ook, is het belangrijkste en leukste middel om de taalontwikkeling van jongs af aan te stimuleren. We zouden het programma verder kunnen verbeteren door samen na te denken en te ontwikkelen.

Gon Wegner en Margreet van der Poll

Voorleesvisite

30
gezinnen

Bibliotheek Westland organiseert de Voorleesvisite voor diverse Westlandse gezinnen, naar het landelijke programma de VoorleesExpress. We leiden vrijwilligers op die voor een half jaar aan de slag gaan bij een gezin om het voorleesritueel te introduceren. Daarbij wijzen zij de ouders ook de weg naar de bibliotheek zodat het hele gezin plezier kan beleven aan het voorlezen van boeken. De kinderen worden lid van de bibliotheek en de gezinnen worden uitgenodigd voor een BoekStartochtend waar zij ook andere kinderen en ouders ontmoeten. De Voorleesvisite draagt bij aan het voorkomen en verkleinen van de taalachterstand bij kinderen tussen de 2 en 8 jaar. De gezinnen, die vaak Nederlands als tweede taal hebben, worden aangemeld vanuit de kinderopvang, basisscholen of het Taalhuis. In 2018 zijn er dankzij de inzet van onze vrijwilligers 30 gezinnen ondersteund via de Voorleesvisite.

opening speel-o-theek Wateringen

Speel-o-theek

3
speel-o-theken
440
leden

Bibliotheek Westland heeft een speel-o-theek in de vestigingen van Naaldwijk, 's-Gravenzande en sinds 2018 ook in Wateringen. De speel-o-theken hebben een breed aanbod aan speelleermaterialen in huis dat goed aansluit op de ontwikkeling en leeftijd van kinderen. In de speel-o-theek kunnen kinderen en hun ouders op een eenvoudige manier met divers speelgoed kennismaken en het lenen. In totaal heeft de bibliotheek 440 speel-o-theekleden.

Educatief aanbod primair onderwijs

372
programma's
9300
leerlingen

Als vervolg op BoekStart in de bibliotheek en in de kinderopvang biedt de bibliotheek een educatief programma voor het primair onderwijs. Scholen kunnen bij de bibliotheek terecht voor leskisten, diverse lesprogramma's en excursies naar bijvoorbeeld het BiebLab. Alle programma's zijn er op gericht om bij de leerlingen de taal- en digitale vaardigheden verder te ontwikkelen en te stimuleren. Het bevorderen van leesplezier, mediawijsheid en digitale vaardigheden staat hierbij voorop. Binnen de digitale vaardigheden ligt de focus op programmeren en het onderzoekend en ontwerpend leren. Het complete aanbod van 30 programma's verschijnt jaarlijks in de educatiebrochure. In totaal werden er 372 programma's aangevraagd en bereikten we 9300 leerlingen. Er kwamen groepen naar de bibliotheek voor bijvoorbeeld de ontmoeting met een schrijver, een excursie in het BiebLab, of om kennis te maken met de bibliotheek in groep 3. Er werden leskisten afgenomen zoals het leren werken met robots, primo cubetto, botje bij of Code wise. Populair waren dit jaar de leskisten toneellezen, het bezoek van de schrijver en 'Hoera voor Mees Kees.' Bijna alle scholen in het Westland nemen jaarlijks een of meerdere programma's uit ons Educatief aanbod af.

Vredesposter met wethouder Vreugdenhil

Monitoring resultaten de Bibliotheek op school

De resultaten van het programma dBos worden in de monitor bijgehouden en op basis van de resultaten is het programma per deelnemende school aan te passen. Gebleken is dat kinderen op scholen die de aanpak volgen, meer lezen en een betere leesvaardigheid hebben dan kinderen op scholen waar dit niet gebeurt. Leerlingen op dBoschool scoren significant hoger op begrijpend lezen dan leerlingen op andere scholen (Bibliotheekinzicht.nl, rapport: Effectieve samenwerking bibliotheek en basisschool). De school committeert zich aan de afspraak dat alle leerlingen per dag 15 minuten vrij lezen.

EDUCATIE PROGRAMMA'S Basisonderwijs

2018-2019

Taalverwerving

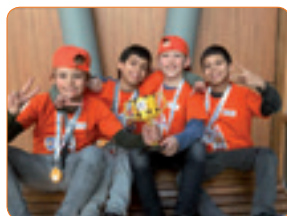
Leesbevordering

Mediawijsheid

Programmeren

Digitaal inschrijven via
www.bibliotheekwestland.nl/basisonderwijs/inschrijven 2018
of via het vertrouwde inschrijfformulier op pagina 31

de Bibliotheek
Westland

De Bibliotheek op school (dBos)

Onderdeel van het educatieve aanbod van Bibliotheek Westland voor basisscholen is het landelijke leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (dBos) dat in opdracht van het ministerie van OCW is ontwikkeld. Het programma sluit aan op BoekStart in de kinderopvang en zorgt zo voor een doorgaande leerlijn voor kinderen van 0-12 jaar, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid. In Westland namen in 2018 9 scholen deel aan dBos en bereikten we 2500 leerlingen. Eind 2018 is met stichting PCPO Westland overeengekomen dat alle scholen van deze koepel gaan meedoen aan dBos. Bij de uitvoering van dit programma zorgt Bibliotheek Westland voor een actuele boekencollectie op school en ondersteuning van een leesconsulent van de bibliotheek. Een of twee leerkrachten per basisschool volgen de cursus Open Boek om te worden opgeleid tot leescoördinator. Met ondersteuning van de leesconsulent schrijven zij een leesplan voor de school. Ook ontwikkelt de leesconsulent samen met de leerkrachten activiteiten om het leesplezier te bevorderen en biedt programma's aan zoals Boekenkring en Boek van de maand.

9
scholen
2500
leerlingen

de Bibliotheek
op school

Myrte van Staalduinen, directeur van PCPOW Koningin Julianaschool in De Lier:

“Sinds een half jaar zijn wij dBos school en we zijn goed begeleid door de bibliotheek die een duidelijk stappenplan heeft voor het opzetten van dBos. De leesconsulenten zijn opgeleid om dBos te implementeren en zij nemen het team hierin weer mee om het leesplezier van de kinderen te vergroten. Ook de collectie met de mooiste en nieuwste boeken maakt de kinderen heel blij, dat is zeer waardevol en vergroot het plezier en dat kun je als school zelf niet bijhouden.”

dBos Julianaschool directeur Myrte van Staalduinen met Gon Wegner

Kinderboekenweek

Nationale Voorleesdagen

43
groepen
645
kinderen

In het kader van de Nationale Voorleesdagen stond in het begin van het jaar het boek 'Ssst de tijger slaapt' centraal. Het voorlezen was weer een groot feest! We lazen voor bij diverse BoekStartochtenden en ontvingen 43 groepen van kinderdagverblijven in de bibliotheek. Daar lazen onze leesmediacoaches het boek voor aan in totaal 645 kinderen.

Kinderboekenweek

66
groepen
1300
kinderen

Bij de Kinderboekenweek stond dit jaar vriendschap centraal. Bij activiteiten in de vestigingen van 's-Gravenzande, De Lier en Wateringen hebben we in totaal maar liefst 1300 kinderen mogen ontvangen. Voor leerlingen van groep 3 was er een speciaal programma over vriendschap. In totaal brachten 66 groepen een bezoek aan de bibliotheek. Ook zijn er 21 programma's 'Boek zoekt vriend', uit het educatieaanbod uitgevoerd in de klas, een spelprogramma waarin boeken vrienden worden van kinderen.

"Bedankt voor het mooie feestje in bieb De Lier. Gave voorstelling, toffe workshops, coole robots en leuke jonge begeleiders. Kortom: wij hebben genoten!!"

Familie Bakker

Kinderboekenweek

SSST de tijger slaapt

ZomerLeesBingo

250
kinderen

Aan de vijfde editie van de ZomerLeesBingo namen dit jaar 250 kinderen deel. Bij de ZomerLeesBingo hoort een bingokaart met bijzondere leesopdrachten, zoals 'lees een verhaal onder een boom', of 'lees een boek met een gekke voorkant'. Zo stimuleren we kinderen om ook tijdens de zomervakantie te blijven lezen en het nieuwe schooljaar zonder achterstand te beginnen. Dat is hard nodig omdat uit onderzoek blijkt dat kinderen die tijdens de vakantie geen boek pakken, gemakkelijk 1 of 2 AVI-niveaus kunnen terugvallen. Met een volle kaart verdienden de kinderen een cadeautje. Ook was er eind september in samenwerking met The Read Shop in Naaldwijk een feestelijke afsluiting met de kinderen die een volle kaart hebben ingeleverd.

Nationale Voorleeswedstrijd

Op 14 februari kwamen de Voorleeskampioenen van basisscholen uit Westland en Midden Delfland naar Bibliotheek 's-Gravenzande voor de regionale finale van de Nationale Voorleeswedstrijd. De jury wees unaniem Noor van Nieuwkerk van De Driekleur locatie Wilhelmina uit 's-Gravenzande en Hiba El Felyani van De Montessorischool uit Naaldwijk als winnaars aan. De deskundige jury bestond uit Rob Altena, leerkracht Mariaschool in Wateringen, André Duijndam, docent Nederlands en Renske van Kooij, directeur Bibliotheek Westland.

Voorleeskampioenen Noor en Hiba

Zomerleesbingo

Leven lang leren

Bibliotheek Westland biedt in samenwerking met diverse partners een inspirerend en leerzaam programma om de persoonlijke ontwikkeling en talentontwikkeling van alle Westlanders te stimuleren. Via cursussen, colleges, workshops, lezingen van schrijvers etc. kunnen Westlanders zich op een informele en prettige manier blijven ontwikkelen in een dynamische, sterk veranderende samenleving. Zo bieden we sinds 2015 uitdagende en innovatieve workshops programmeren en mediawijsheid voor jongeren gericht op het onderzoekend en ontwerpend leren en het aanleren van 21-eeuwse vaardigheden. Daarnaast bieden we samen met partners programma's aan tijdens de Week van de Alfabetisering, Week van de Mediawijsheid, Week van de Hoogbegeerdheid, Maand van de Geschiedenis, Opa en Oma-dag en de Coming Out Day.

VU Westland

Sinds 2014 biedt de bibliotheek een uitgebreid cursusaanbod in De Lier, na de fusie met de toenmalige volksuniversiteit de Spin. In januari 2018 is dit aanbod uitgebreid met de cursussen van Volksuniversiteit Westland waarmee de bibliotheek in januari fuseerde. De fusie is notarieel begeleid en vastgelegd door Westland Partners.

120
cursussen
1200
cursisten

Het eerste exploitatiejaar bleek een pittige opgave. Het vrijwillige bestuur heeft jaren lang veel energie, veel kennis en kunde in de VU gestoken het was dan ook een uitdaging om al deze werkzaamheden direct goed over te nemen. Er is heel hard gewerkt door collega's en vrijwilligers en docenten om de kneepjes van het vak te leren en de organisatie opnieuw in te richten.

Dit heeft geresulteerd in positieve resultaten.

Docenten VU Westland

In 2018 zijn 120 cursussen en workshops gegeven, waaronder Italiaans, Spaans, Engels, Frans, Mindfulness, Vaarbewijs, Chinees voor kinderen, Yoga, Bloemschikken en Excel.

In totaal namen er 1200 cursisten deel aan de cursussen.

De VU is niet alleen een plek waar mensen zich kunnen verrijken aan kennis maar zeker ook een bijzondere ontmoetingsplek, waar mensen nieuwe contacten leggen en zo hun netwerk verstevigen en uitbouwen. Sommige groepen ontmoeten elkaar al meer dan 15 jaar zoals bv bij de studiekring in de Lier.

Ghislaine Faase met brochure VU Westland

Bibliotheek Westland en VU Westland met bestuur en L. Boelaard

Doorontwikkelen cursusaanbod

Bibliotheek Westland blijft het cursusaanbod vernieuwen zodat Westlanders zich op een laagdrempelige manier kunnen blijven ontwikkelen. CBS laat een landelijke trend zien waaruit blijkt dat ongeveer 1 op de 5 mensen enige vorm van scholing volgt. Het gaat om formeel onderwijs, zoals een opleiding in het mbo of hoger onderwijs, en om informeel en non-formeel onderwijs, zoals cursussen en workshops. De bibliotheek biedt hiermee in het Westland een podium aan iedereen die op non-formele manier wil leren voor de persoonlijke ontwikkeling. (ProBiblio, 2019)

De Bibliotheekwet (Wsob) en de 5 kernfuncties: kennis & informatie, ontwikkeling & educatie, lezen & literatuur, ontmoeting & debat, kunst & cultuur

WestlandProgramma 2018-2022
'Samen werken aan een nieuwe balans'

Sociaal beleidskader
'Kernachtig Sociaal 2016-2020'

Samenwerking:
landelijk bibliotheeknetwerk, gemeente, Primair en Voortgezet Onderwijs, Kinderdagverblijven, cultuurpartners, welzijnspartners, Taalnetwerk, bedrijfsleven, verenigingen

BIBLIOTHEEK W

Missie/visie: Bibliotheek Westland ondersteunt. Zij biedt hiervoor samen met haar partners een Westlanders elkaar willen ontmoeten om te lezen

20
LEESCLUBS

500 bezoekers
WESTLAND ONTMOET

72
VERHALEN ROND DE TAFEL
in verzorgingstehuizen
576 bezoekers

13
WESTLANDSE LEZINGEN
320 bezoekers

KENNIS MAKEN
Interessegroepen, studenten

25.500
leden

23,5% lid

KERNWAARDEN
gastvrij
laagdrempelig
innovatief
verbindend

C stichting
certificering
openbare
bibliotheken

516.291
bezoekers

**LEVEN
LANG
LEREN**

**FYSIEK &
ONLINE
ZICHTBAAR**

TOEKOMSTBEST

het Bieblab
Westland

Mobiel Bieblab

BIEBLAB
onderzoekend en
ontwerpend leren:
107 workshops,
ruim 800 bezoekers

8 LANDELIJKE
BOEKEN-
EN THEMAWEKEN

5
schrijversbezoeken
500 bezoekers

4 **KINDERCOLLEGES**
15 workshops

1.500 bezoeker s
**PODIUM
WESTLAND**

350
bezoekers Boekengala

Benoeming
STREEKDICHTER

STIMULEREN VAN EEN LEVEN LANG LEREN
Jeugd, volwassenen, senioren

f
1.200

t
1.493

ig
273

75.416
website-bezoekers

20.000
E-book uitleningen

209
fysieke openingsuren
per week

82.337
App-gebruikers

**FYSIEK EN DIGITAAL ZICHTBAAR
MAKEN VAN DE BIBLIOTHEEK**

10
nieuwsbrieven VU
3.000 abonnees

212
**COMMUNITY MOEDERS
WESTLAND**

15
Nieuwsbrieven
14.350 abonnees

711.000
uitleningen

147.000
boeken/DVD/spelleer

COLLECTIE

20.600
uitleningen via de scholen

WESTLAND IN BEELD 2018

, stimuleert en faciliteert de persoonlijke en talentontwikkeling van alle Westlanders.
dynamische gastvrije ontmoetingsplek en stimulerende leeromgeving waar
en, te leren en met elkaar kennis te delen.

Westland

DEN:

WEEK VAN DE ALFABETISERING:
8 activiteiten
20 nieuwe taalvrijwilligers

182
taalvrijwilligers

Meer Taalcafés

4 TAALPUNTEN
624 spreekuren
4 TAALCAFÉS
1.377 bezoekers

16.000
laaggeletterden

VOLWASSENEN
Curatief

187 cursisten
DIGISTERKER

192
taalvragers
35 nationaliteiten

43 groepen
NATIONALE VOORLEESDAGEN
645 kinderen

671
koffertjes
Groei naar 16
scholen in 2019

9 scholen
de Bibliotheek op school
dBos
2.500 leerlingen

Voorleesvisite:
30
gezinnen

72 **BOEKSTART BIEB**
3.250 bezoekers

0-12 JAAR
TALENTONTWIKKELING
Preventief

KINDERBOEKENWEEK:
1.300 bezoekers bij 3 feesten,
87 educatieve programma's
aan 2.175 kinderen

3 SPEEL-O-THEKEN
440 leden

250 kinderen
ZOMERLEESBINGO

ONDERSTEUNING VAN BASISVAARDIGHEDEN

Vernieuwde
ICT
hardware

Organisatieontwikkeling
en **DUURZAME**
INZETBAARHEID
medewerkers

350
vrijwilligers

45
medewerkers
(20 FTE)

Professionele
PVT

**REALISEREN VAN EEN TOEKOMST-
BESTENDIGE BIBLIOTHEEK**

Gratis WiFi
in 9 bibliotheken

de Bibliotheek
Westland

bibliotheekwestland.nl
[bibliotheekwestland](https://www.facebook.com/bibliotheekwestland)
[bibliotheekwestland](https://www.instagram.com/bibliotheekwestland)
[@biebwestland](https://twitter.com/biebwestland)

BiebLab, onderzoekend en ontwerpend leren

107
workshops
800
kinderen

Het BiebLab Westland in Bibliotheek 's-Gravenzande is dé plek waar iedereen kennis kan maken met nieuwe technologie. Nieuwe snufjes op het gebied van elektronica, software, 3D-printers, virtual reality brillen en robots zijn hier te vinden. Hier komen meerdere functies van de bibliotheek samen: mediawijsheid, leesbevordering en informatievaardigheden. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van creatieve, technische en ondernemende vaardigheden bij jong en oud. Het BiebLab is juist ook voor volwassenen interessant het is een plek om zich te verrijken en bij te blijven. Het BiebLab is elke woensdagmiddag en zaterdagochtend geopend. In totaal zijn er 107 workshops gegeven met ruim 800 deelnemers in het BiebLab en op nadere locaties. Vanuit het BiebLab is ook samengewerkt met het Technolab van scholengemeenschap ISW en hebben middelbare scholieren workshops voor kinderen ontwikkeld. Samen met ISW hebben we een 1 april grap uitgevoerd waarbij de scholieren drones hebben gebouwd die boeken thuis kunnen bezorgen. Bekijk het filmpje via de QR code onderaan deze pagina. Sinds 2018 biedt BiebLab ook digitale workshops aan voor de buitenschoolse opvang in samenwerking met Fun & Fit, onder de naam Digitech. Inmiddels zijn 17 van deze workshops uitgevoerd.

BiebBoyz behalen tweede plaats bij FirstLegoLeague!

De FIRST LEGO League (FLL®) is een wedstrijd die jongeren tussen de 9 en 15 jaar uitdaagt om de maatschappelijke rol van techniek en technologie te onderzoeken aan de hand van verschillende opdrachten, dit is een jaarlijks wisselende "Challenge". De BiebBoyz, het team van Bibliotheek Westland, heeft het heel goed gedaan. Ze behaalden de tweede plaats bij de FFL Westland bij de regiofinale in december bij Priva in De Lier.

← Scan mij

Govert Schilling

Kindercolleges en -workshops

Nieuw in 2018 waren de door de bibliotheek speciaal voor kinderen ontwikkelde colleges over uiteenlopende onderwerpen. Zo was er een college over de bunkers in Westland en gaf wetenschapsjournalist Govert Schilling een wervelend college over het sterrenstelsel. De kinderen vonden ook het college rondom het spannende thema monsterdieren leuk. Daarin stond de echtheid van bekende monsters centraal, zoals de verschrikkelijke sneeuwman en het monster van Loch Ness. Naar de kindercolleges kwamen 137 kinderen. Daarnaast bezochten in totaal 278 kinderen 15 kinderworkshops, waaronder schaken, dammen en diverse creatieve activiteiten.

4 colleges
15 workshops
415 kinderen

Valerie (11 jaar) bezocht de kindercolleges:

"Ik had die woensdagmiddag toch niks te doen en ik dacht van: 'Wie weet is het wel iets voor mij, hoewel ik niet echt van de ruimte houd.' Het was wel echt super cool! Maar niet per se mijn favoriete onderwerp". Vond ze de onderwerpen interessant? "Het was zeker bij alle colleges interessant! En ook bij alle colleges was het leuker dan verwacht. Zeker bij monsterdieren!" Ze zou de colleges zeker aanraden bij vrienden of vriendinnen want ze vond ze leuk en leerzaam genoeg.

Merel van der Zalm in het BiebLab

Boeken- en themaweken

De CPNB (Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek) organiseert jaarlijks literatuur- en boekenweken voor jong en oud, die Bibliotheek Westland lokaal invult. Zo organiseerden wij in 2018 de Nationale Voorleesdagen (januari), de Boekenweek (maart, thema Natuur) waarbij in samenwerking met het Staelduinse bos de Bosbibliotheek is opgezet en het Westlandse Boekengala werd gehouden. Tijdens de Spannende BoekenWeken (juni) was de Scandinavische avond en tijdens de Maand van de geschiedenis (oktober) was Maarten van Rossem te gast en hield de historische vereniging Wateringen een avond over het streekvervoer Vios. Verder was er natuurlijk de Kinderboekenweek (oktober) en werden de Kookboekenweek (oktober) en Nederland leest (november) gecombineerd gevierd door het uitbrengen van een eigen kookboek 'De Taal van Smaak', waarin taalvragers en taalmaatjes samen traditionele gerechten beschrijven. Met de deelname aan deze weken stimuleren we het leesplezier en de leesontwikkeling en wakkeren we de liefde voor literatuur aan. Tijdens deze bijzondere weken dient de eigen collectie als basis en koppelen we die aan de activiteiten en bezoekende schrijvers.

Schrijvers in de bibliotheek

Bibliotheek Westland nodigt met enige regelmaat schrijvers uit om een lezing te geven. In 2018 hebben Aaf Brandt Corstius, Derk Bolt, Özcan Akyol, Nico Dijkshoorn, Maarten van Rossem en Marjan Berk onze bibliotheekvestigingen bezocht.

Wij interviewden de schrijvers voor het publiek en zij lazen voor uit eigen werk. De bijeenkomsten bieden Westlanders de kans om elkaar en bekende schrijvers te ontmoeten en te spreken. Gemiddeld ontvingen we 100 gasten per lezing.

Nico Dijkshoorn

Derk Bolt

Özcan Akyol

Aaf Brandt Corstius

Activiteitenfolder

Wekelijks is er een aanbod met diverse activiteiten die met de programma-lijnen te maken hebben, voor verschillende doelgroepen. Deze worden weergegeven in een activiteiten folder die per twee maanden verschijnt.

Boekengala

Westlands Boekengala

Speciaal voor de Boekenweek organiseerden we het Westlands Boekengala met het thema natuur, samen met Schrijvers tussen de Kassen, WestlandTheater De Naald en Westland Cultuurweb. Daarbij traden Staat van Verwarring, Tommy Wieringa, Midas Dekkers en Dichter des Vaderlands Esther Naomi Perquin op. Ook werd de nieuwe streekdichter Dirk den Hoed benoemd als opvolger van Marijke van Geest, die het Westland de afgelopen 2 jaar heeft verrijkt met haar prachtige dichtkunst!

Podium Westland - Dolfinarium

Podium Westland

Op zaterdag 15 september stond het centrum van Naaldwijk bol van de activiteiten en voorstellingen rondom Podium Westland, de Westlandse Culturele Uitmarkt! Ook bij Bibliotheek Naaldwijk was er van alles te doen, te zien en te beleven. Zo was er voor de allerkleinsten een voorstelling van Roodkapje en buiten op het grasveld was een waar Dolfinarium opgebouwd door Straattheatergroep Hilaria die een spetterende show gaf. Westlandse schrijvers gaven voordrachten en er waren diverse creatieve workshops. Met behulp van een Virtual Reality bril konden mensen ervaren hoe het is om laaggeletterd te zijn. Meer dan 1500 bezoekers waren in en rond de bibliotheek om te genieten van de activiteiten.

1500
bezoekers

Podium Westland - Roodkapje

Podium Westland - Heppie Dance

historisch café

Opening Buurt informatiepunt met Yvonne van Vliet

Kennis maken en kennis delen

De bibliotheek biedt mensen en organisaties binnen Westland een omgeving waar zij met elkaar kennis kunnen maken en kennis kunnen delen. De bibliotheekvloer is beschikbaar voor alle Westlanders. Dat betekent dat Westlandse organisaties, verenigingen en inwoners gebruik kunnen maken van het podium dat de bibliotheek hen biedt. Samen met onze partners bieden we zo in iedere Westlandse kern een gastvrije en laagdrempelige voorziening. Steeds meer organisaties vinden hun weg naar deze plek om hun verhalen in de bibliotheek te delen.

School's Cool spreekuur

Westlandse Partners

Diverse organisaties gaven in 2018 workshops of organiseerden andere activiteiten in de bibliotheekvestigingen. Zo boden wij in samenwerking met Doel GGZ 7 workshops aan gericht op met name ouders van jonge kinderen. Samen met Muziekmeesters en Koperen Kees organiseerden we een open podium en werden er muziek- en theaterlessen voor peuters aangeboden. School's Cool en de KBO hielden inloopspreekuren en gaf Seniorweb cursussen om digitale vaardigheden bij senioren te verbeteren. ROC Mondriaan gaf taallessen aan een NT1-groep in vestiging Naaldwijk. Het Historisch Café gaf in Wateringen een lezing over 'De laatste Westlander' en in Monster over 'Monumentaal Monster' en in Naaldwijk was de lancering van een boek over het levensverhaal van de legendarische coureur Jack Middelburg.

Vitis Welzijn heeft in de vestigingen in 's-Gravenzande en Wateringen een buurtinformatiepunt geopend dat wordt gedeeld met het Taalpunt van het Taalhuis. Dit zorgt voor laagdrempelige dienstverlening. In Wateringen biedt ook de formulierenbrigade van Vitis Welzijn haar diensten aan in de bibliotheek.

13
lezingen
320
bezoekers

lezing Jack Middelburg

WestlandOntmoet lunch

Westland Ontmoet

500

bezoekers
in de bibliotheek

Westland Ontmoet vindt plaats rondom de Week tegen Eenzaamheid in september. Het is een samenwerkingsverband tussen Vitis Welzijn, Bibliotheek Westland, initiatiefnemer Piet van der Valk, de gemeente Westland en andere organisaties. Het idee is dat organisaties en burgers activiteiten organiseren die mensen bij elkaar brengen en waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Zo waren er een high tea, een postzegelbeurs, een high coffee, een damtoernooi, een fietstocht en een burendag bij de bibliotheek. In totaal resulteerde dat in meer dan 127 activiteiten met 8.100 ontmoetingen in het Westland. In de bibliotheek namen bijna 500 mensen deel aan de verschillende activiteiten en dat leverde veel mooie duurzame ontmoetingen op.

High tea in Bibliotheek Monster

Postzegelvereniging Monster

Schaaksimultaan met Ard Dekker in Bibliotheek Naaldwijk

Leesclubs

20

leesclubs

In Westland zijn 20 leesclubs actief bij de bibliotheek. De leesclubs ontmoeten elkaar, vaak al jaren achtereenvolgend, in de bibliotheek of op een andere locatie. Ze bespreken een zelf gekozen boek of een door de bibliotheek aangeraden boek. Uit onderzoek van leesplatform Hebban (2018/2019) blijkt dat het discussiëren over een boek de eigen mening over dat boek beïnvloedt; men vindt dit bijzonder waardevol, leerzaam en verrijkend. Daarnaast vinden leesgroepen het fijn elkaar te ontmoeten en ervaringen te delen.

De dinsdagleeskring Naaldwijk:
"Een leeskring is leesplezier delen"

Studieclub De Lier:
"De inzichten die je met elkaar deelt, verrijken je wereld."

Leesclub van Francy uit De Lier:
"Lezen is even uit de wereld zijn. Lezen doet wat met een mens"

Bieb in Debat

"Het stimuleren van ontmoetingen en debat" is een van de belangrijke kerntaken die de bibliotheek volgens de Wsob moet vervullen. Sinds oktober 2018 wordt dat ingevuld door het Bieb in Debat, onder leiding van Bram van Reeuwijk waarbij de thema's Taal en Klimaat werden behandeld. Bibliotheek Westland heeft de ambitie om debatplatform te bieden aan alle Westlanders.

Bieb in debat

NS Publieksprijs

In 2018 was Pleuntje Hijman van Bibliotheek Westland een van de juryleden van de NS Publieksprijs, waarbij lezers kunnen stemmen op populaire boeken. Bij de NS Publieksprijs is ook een rol weggelegd voor leesclubs. Pleuntje wist met haar leesclub zoveel mensen te enthousiasmeren om te stemmen op hun favoriete boek dat deze leesclub als winnaar uit de bus kwam en uitgenodigd werd bij tv-programma De Wereld Draait Door.

voorleeslunch met wethouder Vreugdenhil

Nationale Voorleeslunch

25
gasten

Op Nationale Ouderendag wordt door bibliotheken tijdens de Nationale Voorleeslunch voor-gelezen aan ouderen. De lunch is een initiatief van de Leescoalitie die hiermee wil laten zien dat voorlezen een prettige en gemakkelijk toe te passen dagbesteding is, die bijdraagt aan de kwaliteit van zorg. Bibliotheek Westland organiseerde de voorleeslunch in wijkcentrum De Prinsenhof in Maasdijk. Wethouder Piet Vreugdenhil las aan 25 ouderen het verhaal voor dat Yvonne Keuls speciaal voor deze gelegenheid heeft geschreven.

“Het was een mooi verhaal,” aldus mevrouw Van Staalduinen. “Ik kom vaak in De Prinsenhof voor de handwerkclub. Ik kom graag naar de lunch en het verhaal, net als vorige keer. Een eer om de wethouder te ontmoeten, wat een aardige man! Dit verhaal was heel herkenbaar, over de straat. Dat roept herinneringen op aan je eigen jeugd. De soep van Bep en broodjes waren weer heerlijk!”

voorleeslunch soep

Verhalen rond de tafel

Bij het project ‘Luisteren in je leunstoel’ lezen vrijwilligers maandelijks voor aan ouderen bij diverse verzorgingstehuizen in Westland. Dit jaar is het project omgedoopt tot ‘Verhalen rond de tafel’ en worden de deelnemers ook uitgenodigd om actief mee te praten en herinneringen en ervaringen te delen. In 2018 zijn voor dit project 10 vrijwilligers opgeleid. Zij verzorgen bij 5 instellingen maandelijks een ‘Verhaal rond de tafel’. In totaal zijn er 72 bijeenkomsten geweest met gemiddeld 8 deelnemers per keer.

72
bijeenkomsten
576
deelnemers

Voorleesvrijwilligers Adry van der Wel en Cock Groenewegen lezen voor in de Hooge Tuinen, een verpleeghuis voor mensen met dementie. “Wij lezen elke maand voor aan een groep van 12 mensen. De activiteitenbegeleidster Conny bereidt onze komst voor, de mensen zitten klaar, er is koffie en thee en wij kunnen direct beginnen met voorlezen. We zoeken verhalen die herinneringen oproepen, zodat we over het onderwerp kunnen praten, zoals: het koningshuis, Toon Hermans, schaatsen, de druivenkrent, de oude school. We lazen een keer verhalen over de oude school en de leesplankjes die toen gebruikt werden. Er werd daarna volop over gepraat. Hoe vol de klassen waren en hoe lang de afstanden waren die ze moesten lopen naar school. Een deelnemer zei: ‘Ken je die school aan de Rijswijkseweg, die staat er nog hoor.’ Samen met de bewoners genieten we van het gezellig samen zijn en de sfeer.”

verhalen rond tafel

Collectie, het hart van de bibliotheek

De negen vestigingen van Bibliotheek Westland, die met elkaar in totaal 209 uren per week open zijn, hebben een gezamenlijke collectie. Bij dit aanbod zijn de wensen van leden en bezoekers meegenomen. De actuele en brede collectie van Bibliotheek Westland is er voor alle Westlanders. De collectie sluit aan bij trends in de samenleving en ondersteunt de programmalijnen en het activiteitsaanbod van de bibliotheek.

Collectie en uitleningen Bibliotheek Westland:

- 147.000 boeken, audiovisuele materialen en speelgoed
- 20.000 nieuwe materialen in 2018, waarvan 2.800 voor de collectie Toptitels & Trends.
- 711.000 fysieke uitleningen in de vestigingen en ruim 20.000 e-boekuitleningen uit het landelijke aanbod.
- Op scholen leenden kinderen ruim 20.600 keer boeken.

Via de website en de bieb app kunnen leden de collectie raadplegen, aanwinsten bekijken, zien wat zij hebben geleend en titels reserveren. Alle leden kunnen materialen aanvragen uit de Collectie Nederland. Elke vestigingen in Westland heeft een leestafel met tijdschriften en kranten, waar veel gasten gebruik van maken. Ook niet-leden weten de weg naar deze plek steeds beter te vinden. Naast de boekencollectie bieden we een collectie speelfilms, tv-series en luisterboeken. Er zijn speciale collecties voor diverse doelgroepen, namelijk materialen voor het Taalhuis, BoekStart, Makkelijk Lezen Plein, Young Adult, Passend Lezen, Speel-o-theek en de Westlandse Pronkkast.

Elly Peters in netwerk collectie

Toptitels & Trends

Bezoekers van de bibliotheek waarderen het aanbod van meest actuele bestsellers en veel-besproken titels in de bibliotheek, te vinden onder Toptitels & Trends. In 2018 waren er 20% meer uitleningen van deze materialen dan het jaar ervoor. Ook naar de Top Tien die we samenstellen op basis van de boekhandel top 10 is veel vraag. Wij schaffen titels aan die op de landelijke bestsellerlijsten staan en die actueel zijn in Nederland of in Westland. Wij vernieuwen het aanbod Toptitels & Trends 10 keer per jaar. In 2018 kochten we 2.800 nieuwe Toptitels, die mensen in totaal 34.000 keer leenden (15% van de uitleen Fictie voor volwassenen).

2800
nieuwe titels
34000
x geleend

Speciaal voor de jeugd

Bibliotheek Westland richt zich steeds meer op de jeugd. Naast een uitgebreide lees- en informatieve collectie van 0-18 jaar in alle vestigingen, komt er steeds meer aandacht voor programma's die in en buiten de bibliotheek op locaties waar de jeugd zich bevindt worden uitgevoerd. Voor die programma's worden boeken en/of andere materialen aangeschaft. Het gaat hierbij om:

- Programma-aanbod voor Westlandse basisscholen, op school of in de bibliotheek.
- BoekStart in de kinderopvang, inmiddels in 25 locaties.
- Collecties voor dBos-scholen.
- Een nieuwe collectie voor de Speel-o-theek in Wateringen.
- Materialen en boeken om te leren programmeren in het vernieuwde programma van Bieblab en CoderDojo.
- Boeken voor de Voorleesvisite bij minder taalvaardige gezinnen.
- Aanvullende collectie bij activiteiten zoals de Nationale Voorleesdagen, Kinderjury en de Kinderboekenweek.

Media Reserveren

Leden van Bibliotheek Westland kunnen gratis media reserveren uit de volledige collectie. De bestelde titels worden twee maal per week in de kernen afgeleverd. De leden zijn positief over deze service.

Bibliotheek en collectie toekomstbestendig

In 2018 had Bibliotheek Westland te maken met minder fysieke uitleningen dan het jaar ervoor ondanks het toenemende aantal bezoekers. Wel maken de digitale uitleningen en de uitleen op scholen deze daling gedeeltelijk goed. Deze ontwikkeling komt overeen met de landelijke trend van dalende uitleenaantallen bij bibliotheken. De ontwikkeling van uitleenbibliotheek naar maatschappelijke educatieve bibliotheek zorgt ervoor dat onze collectie steeds breder wordt ingezet. Zo gebruiken we een steeds groter deel van de collectie om de projecten, activiteiten en cursussen te ondersteunen. Daarnaast zorgt de focus op jeugd ervoor dat de verhouding in materialen in het voordeel van jeugd groeit.

Bibliotheek Westland zorgt voor een toekomstbestendige collectie. De landelijke digitale collectie e-books wordt uitgebreid en er komen meer actuele titels beschikbaar. De zichtbaarheid van e-books in de catalogus wordt verbeterd. Daarnaast komt een gedeelte van de landelijke digitale content voor thuisgebruik voor leden beschikbaar. In het landelijk bestel wordt door bibliotheken samengewerkt om processen te vereenvoudigen en de efficiencywinst in te zetten voor nieuwe diensten (op provinciaal niveau: 'Gang van het Boek'). Verder onderzoekt de werkgroep collectievorming of het mogelijk is om in de toekomst gebruik te maken van data-analyse voor de collectie, zodat we op die manier nog dichter kunnen aansluiten bij de wensen van Westlanders.

Fysiek en digitaal zichtbaar maken van de bibliotheek

Bibliotheek Westland vindt het belangrijk om in alle kernen van Westland fysiek zichtbaar en toegankelijk te zijn met laagdrempelige dienstverlening in de buurt.

Dit sluit aan bij de visie van de gemeente Westland om in alle kernen de basisvoorzieningen te handhaven. De bibliotheek wil ook zichtbaar en laagdrempelig zijn voor stichtingen en bedrijven, zodat we als natuurlijke partner worden betrokken bij maatschappelijke projecten. Hierdoor kunnen we meer samen optrekken en aan de slag gaan om onze missie en visie te realiseren.

9 vestigingen
209 uur open per week

Een half miljoen bezoekers in 2018

In 2018 kwamen meer dan 500.000 bezoekers naar de bibliotheek, een groei van 4% ten opzicht van het jaar ervoor! Daaruit blijkt dat Westlanders het bezoeken van de bibliotheek waarderen en dat zij de bibliotheek steeds beter weten te vinden. Naast het lenen van boeken, tijdschriften, speelgoed en dvd's kwamen mensen naar de bibliotheek voor de wekelijkse activiteiten, ontmoetingen en bijeenkomsten. De bibliotheek is een openbare instelling waar iedereen welkom is en waar ook niet-leden kunnen binnenlopen. Op dinsdag 11 december is de 500.000ste bezoeker in het zonnetje gezet waarbij zij onder andere een gratis jaarabonnement kreeg. Eind 2018 stond de teller van het totaal aantal bezoekers op 516.291.

De 500.000ste bezoeker Anne Wilmer reageerde zeer verrast "Ik kom hier wekelijks met Eva, om boeken te lenen en spelletjes te doen. Het is een fijne plek om te verblijven en we komen hier graag. Wat een leuke attentie!"

Anne Wilmer en Eva zijn 500.000 ste bezoekers

Communicatie

Communiceren wie je bent en waar je voor staat, daar ligt de focus op in de marketing van Bibliotheek Westland. Het doel is om de zichtbaarheid van de bibliotheek te vergroten en activiteiten te promoten zodat we goed onder de aandacht brengen wat de bibliotheek voor Westlanders kan betekenen. Hiervoor zetten wij diverse middelen in, zoals de eigen website, beeldschermen in 6 vestigingen, de digitale nieuwsbrief en social mediakanalen. Persberichten worden wekelijks naar de lokale media gestuurd. Dit jaar is voor het eerst een promotieteam op pad gegaan tijdens de Westlandse feestweken en braderieën om de bibliotheek te promoten en nieuwe leden te werven.

promotieteam

De Regionale Internet TV (RITV) maakte filmverslagen van verschillende activiteiten van de bibliotheek. Zij zonden deze uit in het Bibliotheekjournaal dat wij plaatsten op de website van de bibliotheek. Daarnaast maakte de WOS in het afgelopen jaar 4 keer een reportage 'In jouw buurt'.

Nieuwsbrief, website en app

In 2018 stuurden wij onze nieuwsbrief maandelijks naar 14.350 abonnees. Met een openingspercentage van 33,7% had deze een groot bereik. Daarnaast ontvingen abonnees maandelijks de nieuwsbrief van de Volksuniversiteit Westland (VU Westland), in totaal 3000 e-mailadressen. De website en de app (Wise Bibliotheek) trokken 157.750 bezoekers in 2018. De website van VU Westland is vernieuwd.

Artikelen Groot Westland

Tweewekelijks verscheen een achtergrondartikel in Groot Westland. Deze artikelen vertellen over activiteiten en dienstverlening. In 2018 is in de speciale krant voor kinderen 'Kids in Het Hele Westland' maandelijks een artikel over de bibliotheek geplaatst. Deze krant gaat naar Westlandse basisscholen en leerlingen in de bovenbouw lezen die met elkaar in de klas.

Social media

We hebben social media, waaronder Twitter, Facebook en Instagram, actief ingezet voor interactie met de doelgroep en de

Westlandse samenleving. In 2018 stegen de Facebook-likes van ruim 800 naar 1050. Daarnaast ging de community Moeders Westland van start, waar moeders van jonge kinderen met elkaar in contact komen. Deze community heeft inmiddels 212 leden. Ons Instagramaccount, waar we sinds oktober 2017 actief zijn, heeft inmiddels 273 volgers. Ook voor VU Westland maken we veel gebruik van social media. Waar mogelijk delen we de berichten over en weer om het bereik te vergroten.

Flyers en brochures

Elke twee maanden maken we een flyer met activiteiten met daarin ook de activiteiten van VU Westland en de samenwerkingspartners. Daarnaast is een gezamenlijke brochure met VU Westland uitgegeven met cursussen en workshops. Deze brochure is eind augustus huis-aan-huis verspreid. De communicatie van de Bibliotheek en de VU hebben we zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

Kracht van het netwerk

Bibliotheek Westland ontwikkelt naar een moderne organisatie die midden in de samenleving staat, die samenwerkt in de keten en die een steeds grotere maatschappelijke rol krijgt. Diverse programma's dragen bij aan die maatschappelijke waarde. Binnen die programma's zijn bovendien ook ruim 350 vrijwilligers actief, mensen die hiermee een zinvolle tijdsbesteding hebben en hun netwerk uitbreiden.

Bibliotheek Westland werkt steeds actiever samen in lokale en nationale netwerken, door kennis te delen en te halen. Zo werken we met de partners in Westland samen aan een mooi kunst- en cultuuraanbod, ondersteunen we Westlanders bij het werken aan hun basisvaardigheden en leesplezier, dagen we Westlanders uit om deel te nemen aan debatten en zichzelf te blijven ontwikkelen. Daarnaast zijn we actief in diverse netwerken, zoals het statushoudersoverleg, het taalnetwerk en financieel Fit Westland. We hebben deelgenomen aan het PLUSTival, dat door meer dan 1200 senioren werd bezocht. De directeur van Bibliotheek Westland gaf een lezing over digivaardig zijn en bezoekers konden terecht bij een informatiestand met het cursusprogramma van de VU. Buiten Westland maakt de bibliotheek deel uit van een sterk bibliotheeknetwerk, waar experts kennis en kunde delen en soms samen ontwikkelen. De bibliotheek neemt deel aan diverse kennisnetwerken, zoals het Zuid-Hollands taalnetwerk, de intervisiegroep 'kansen multifunctionele gebouwen', intervisiegroep Volksuniversiteiten, de werkgroep 'het nieuwe collectioneren' en 'ontwikkeling KPI's'. Verder ontwikkelen wij gezamenlijk programma's op het gebied van taal en digitaal aanbod voor jeugd en volwassenen en worden landelijk ontwikkelde programma's aangeboden in Westland.

Organisatieontwikkeling

In 2018 zijn we gestart met de uitrol van het organisatie ontwikkelplan zoals beschreven in het strategisch plan. Eind 2017 gaf de personeelsvertegenwoordiging (PVT) een positief advies over dit plan. Voor dit traject, ondersteund door bureau MATT Talent, trekken we 2 jaar uit. Het doel is om medewerkers te ondersteunen in het realiseren van de nieuwe koers van Bibliotheek Westland waarbij zij verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling. Tijdens het traject is er aandacht voor de cultuur en structuur van de organisatie. De aandachtspunten voor wat betreft de cultuur, zijn de blik naar buiten, focus op resultaatgerichtheid, innovatie en gastvrijheid en aandacht voor structurele talentontwikkeling van medewerkers en vrijwilligers. De structuur wordt ontwikkeld tot een matrixorganisatie waarbinnen mensen projectmatig samenwerken en waarin de functieprofielen zijn aangepast van taakgericht naar resultaatgericht.

In maart 2018 vonden ontwikkelgesprekken plaats met alle medewerkers, ondersteund door bureau MATT. Daarna heeft iedere medewerker zijn eigen persoonlijk ontwikkel plan (POP) geschreven waar zij in 2019 meer invulling aan geven.

personeelsbijeenkomst

Deskundigheidsbevordering

In het kader van het organisatieontwikkeltraject zijn er trainingen projectmatig werken, werken in teams en het geven van feedback gegeven. Daarnaast was er aandacht voor individuele coaching en intervisiesessies. Het overgrote deel van de medewerkers heeft het BHV diploma behaald of opgefrist. Verschillende medewerkers namen deel aan bijeenkomsten, workshops, lezingen en congressen uit het bibliotheeknetwerk.

Naast deelname aan werkgroepen bezochten medewerkers diverse congressen en lezingen over bijvoorbeeld uitdagingen rondom generaties, taalontwikkeling jeugd, vrijwilligersmanagement en ontwikkelingen op HR-gebied.

De leesmediacoaches van Bibliotheek Westland bezochten met 500 andere professionals een lezing van Aidan Chambers, auteur en leesbevorderaar. "Praten over wat je gelezen hebt is essentieel omdat we meestal pas weten wat we denken als we het onszelf horen zeggen."

Aidan Chaimbers

Vrijwillige gastvrouwen/heren vestigingen

Het team

Het team van Bibliotheek Westland bestond in 2018 uit 45 medewerkers en totaal 20 fte. In 2018 verlieten 7 medewerkers de organisatie om uiteenlopende redenen. Er kwamen 8 medewerkers nieuw in dienst.

Vrijwilligers

Naast het team van gemotiveerde medewerkers ondersteunden ruim 350 vrijwilligers de activiteiten in de bibliotheek. De vrijwilligers waren actief als gastvrouw of gastheer (ruim 120) en voerden samen met de medewerkers projecten uit. Zo waren er ruim 190 vrijwilligers actief in het Taalhuis, lazen 30 vrijwilligers voor bij gezinnen thuis, en bezochten 10 vrijwilligers verzorgingstehuizen voor het project 'Verhalen rond de tafel'. In het kader van de Nationale Vrijwilligersdag op 7 december 2018 hebben de medewerkers de bibliotheekvrijwilligers bij De Carlton Tuincentrum in het zonnetje gezet. Ook organiseerden we een feestje voor de vrijwilligers van het Taalhuis naar aanleiding van de lancering van het kookboek 'De Taal van Smaak'.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage in 2018 was 4,9%. Dit percentage is onderverdeeld in 0,63% kort verzuim, 0,52% middellang en 3,77% lang verzuim. Het lang verzuim is hoog door langdurige afwezigheid van 1 medewerker.

Personeelsvertegenwoordiging (PVT)

De personeelsvertegenwoordiging en directie hebben dit jaar 4 keer overlegd, waarvan 1 keer in aanwezigheid van 2 leden van de Raad van Toezicht. Belangrijk agendapunt was het vervolgtraject van het organisatieontwikkelplan. Andere

onderwerpen die werden besproken waren de risicoanalyse, kwartaal- en jaarcijfers, kritieke prestatie indicatoren (KPI's) en het verzuimprotocol.

In 2018 bestond de PVT uit: Hennie Altena (lid), Roel Hoving (lid), Louise van Arkel (reserve-lid) en Carla van Ginneken (voorzitter). Eind 2018 beëindigde Louise haar PVT-lidmaatschap en traden Merel van der Zalm en Karin Zegveld toe tot de PVT.

ICT en automatisering

Bibliotheek Westland streeft naar een dienstverlening die ook op ICT-gebied aansluit bij de wensen van de gasten van de bibliotheek. Om dit mogelijk te maken is bij alle vestigingen moderne, toekomstbestendige ICT-apparatuur nodig, die werkt met snelle internetverbindingen. In de loop van 2018 voltooiden we het in 2017 gestarte project voor de vernieuwing van een groot deel van de hardware. Bezoekers en medewerkers kunnen nu gebruik maken van krachtige (mini-)pc's en grote monitors. In de loop van het jaar onderzochten wij het uitfasen van servers en een overgang naar werken in de cloud. Ook oriënteerde Bibliotheek Westland zich op een alternatieve invulling van het ICT-beheer.

Financiën

Het is niet meer vanzelfsprekend dat de inkomsten van de bibliotheek alleen vanuit de overheid of vanuit lidmaatschappen komen. Daarom werft de bibliotheek naast deze basisinkomsten ook financiering via andere geldstromen. Het afgelopen jaar bijvoorbeeld door vrienden te werven voor de bibliotheek onder de ouders van jeugdleden. Verder boorden wij andere fondsen aan, bijvoorbeeld via het programma Tel mee met Taal.

Personeelsvertegenwoordiging

personeel met kookboek De Taal van Smaak

Onze bibliotheken

Bibliotheek De Lier, Van Rijnstraat 28, 2678 BP, Tel.: 0174-52 06 63

Bibliotheek 's-Gravenzande, Zandeveldplein 26, 2692 AG, Tel.: 0174 – 41 52 76

Steunpunt Heenweg, Boelhoutwerstraat 1, 2691 LR 's-Gravenzande

Bibliotheek Honselersdijk, Veilingweg 1A, 2675 BR, Tel.: 0174 – 61 05 28

Bibliotheek Kwintshul, Leeuwerik 11, 2295 PE, Tel.: 0174 – 29 45 06

Bibliotheek Maasdijk, Cornelis Houtmanplein 6, 2676 XE, Tel.: 0174-51 87 10

Bibliotheek Monster, Rubenslaan 1, 2681 NT, Tel.: 0174 – 24 21 02

Bibliotheek Naaldwijk, St. Martinusstraat 67, 2671 GK, Tel.: 0174 – 62 66 79

Bibliotheek Poeldijk, Julianastraat 49, 2685 BB, Tel.: 0174 – 24 65 80

Bibliotheek Wateringen, Dorpskade 3, 2291 HN, Tel.: 0174 – 29 38 63

Volg ons via Facebook: www.facebook.com/bibliotheekwestland

via Twitter: <https://twitter.com/biebwestland>

via Instagram: <https://www.instagram.com/bibliotheekwestland/>

de Bibliotheek
Westland

← Scan mij

www.bibliotheekwestland.nl

fotografie van Thierry Schut, Gerard Vellekoop, Marieke Boon, Annette Janssen en PR